

HECE TAŞLARI

aylık şiir dergisi

◆ Cemal Kurnaz ◆ Prof.Dr. Fatih Okumuş ◆ Ekrem Kaftan ◆ Ahmet Kâfi ◆ Ahmet Alan
◆ Seyfettin Karamızrak ◆ Lütfi Kılıç ◆ İbrahim Eryiğit ◆ Besti Berdeli
◆ Mehmet Şirin Aydemir ◆ Mustafa Özçelik ◆ Yunus Kara ◆ Gökhan Kaya ◆ Mustafa Ayvalı
◆ Tayyib Atmaca ◆ Tacettin Şimşek ◆ Erdal Noyan ◆ Erhan Çamurcu ◆ Yılmaz Yetiş
◆ Ahmet Kurnaz ◆ Ahmet Arslan ◆ Ali Rıza Kaşıkçı ◆ Metin Özarslan

Sen Gittin Gideli Değişti Dünya

Sen gittin gideli değişti dünya, yalnız üstümüzde gök mavi hâlâ, yeryüzü bildiğin yeryüzü değil, adaletin terazisi bozuldu, ölçüler tartılar ayarsızlaştı, haksızlar hakkına çöktü haklının, bütün sınavlarda kaldı insanlık, her gün bir ülkede çılgılık yükseldi, amerika önce bol nutuk attı, arkasından demokrasi götürdü, kalpleri taş yaptı insanı maymun, herkesi nefesine tutsak eyledi, olana biteni filme aktarıp, ya da bir dizinin devamı gibi, izletip duruyor yıllardan beri.

Sen gittin gideli değişti dünya, merhamet ayaklar altında kaldı, önce afrikayı talan ettiler, dünya barbarlığa fransız kaldı, küfür kulağına kurşun döktürdü, asumanda yankılandı çılgınlık, şirazesini kopmuş bir kitap gibi, milletlerin umutları savruldu, efendimiz oldu dünkü köleler, yahudiler altınları topladı, kâğıtları karıp oyun oynarlar, cebinde gezdirir herkes putunu, birleşmiş milletler bir sirke döndü, beş aslanın otuz kırk tilkisi var, esamisi okunmuyor kurtların.

Sen gittin gideli değişti dünya, bozuldu insanın ili töresi, kibir tavan yaptı erdemler taban, çığnendi insanlık onuru her gün, gök kubbeyi deldi geçti ağıtlar, anasız babasız kaldı çocuklar, haritalar cetvellerle çizildi, araya örüldü yüksek duvarlar, artık çin seddine turist çekiyor, toplama kapında bir milyon soydaş, gök bayrağın rengi uçtu uçacak, her ülkenin ayrı bir firavunu, irili ufaklı karûnu oldu, akla ziyan silahları üretilip, *kıyamete zorluyorlar tanrıyı*.

Sen gittin gideli değişti dünya, her gün yükün biraz daha çoğalır, çünkü sensin insanlığın hadimi, gören göz işiten kulak sendedir, *sen ki devsin yükü ağırdır devin, gün doğmuş gün batmış ne önemi var, yine güneş kız oğlan kız doğacak, yeryüzünde zulmün aç bıraktığı, milyarlarca insan bir beyaz haber, duymak için avuçları göklerde, niyaz makamına geceler boyu, dua kuşlarını uçurur durur, dilinde gönlünde yavuklu gibi, al sancağın gölgesini düşlüyor*.

Tayyib Atmaca

hece taşları aylık şiir dergisi ◆ **yayın yönetmeni tayyib atmaca**

son okuma metin özarslan ◆ **kapak fotoğrafı yasin mortaş**

yazışma haydar bey mh. 32077 sk. armada 2 d 6 onikişubat kahramanmaraş

0535 391 92 50 hecetaslaridergisi@gmail.com

59. sayı 15 Ocak 2020 issn 2149-4509. (e-dergi)

Pil Gazeli

◆ Cemal Kurnaz

Kalbime pil koydular
Pil değil gl koydular

Nabzım sık düşer oldu
Duruma el koydular

Işıdı içim dışım
Nurlu kandil koydular

Haber vermedim diye
Dostlar gönül koydular

zlmesin dostlarım
Uzun mehil koydular

Aldığım her nefese
Türlü dl koydular

Pervanenin adını
Evvel bülbül koydular

Cemalinin yolunu
Hsn kabul koydular

Şiir ve Gelenek Üzerine Konuşmalar/yirmi beş

◆Prof.Dr. Fatih Okumuş

Konuşturan: **Tayyib Atmaca**

“Şiirin, edebiyatın başkenti” sayılan bir şehirde doğdunuz. Biraz çocukluk yıllarınıza gidelim, şiire nasıl başladınız, ilk şiir yazma talimleriniz nasıl oldu? Kendinize bir hedef belirlediniz mi yoksa hele bir şiir yazmaya başlayayım sonrası Allah Kerim mi dediniz?

Bismillahirrahmanirrahim.

Söz vardı önce, sohbet vardı...

Mekân Maraş, Kahramanmaraş... Zaman yetmişlerin ikinci yarısı... Aile, eş dost, ahbab ziyaretlerinde hiç kimse internet şifresi sormaz, akıllı telefona elini bile sürmez, hatta televizyon açılmaz, haberler veya diziler seyredilmezdi. Çünkü bunların hiç biri henüz yoktu.

Söz, sohbet, muhabbet vardı. Şiir muhabbetin şâhı, şâir sohbetin padişahı... Büyükler konuşur, küçükler dinlerdi. Büyükler ya sohbeti açarken bir şiir okur veya sohbeti bir beyitle hitama erdirirlerdi. Hatta sadece ev sohbetlerinde değil, bağda bahçede bile selamlaşan insanların birbirlerine şiir diliyle hitap ettiklerine çok şahit olmuşumdur.

Plaklar dinlenirdi, sonra kaset yaygınlaştı. Meşhur sanatçıların yanısıra halk şairleri, âşıklar da plak ve kaset çıkarırdı. Bir hikâye anlatılır, sonra türküsü söylenirdi.

Henüz okumaya gitmeden, okula gitmeden, yani 6 yaşımdan önce Maraş'ın Ahır Dağı veya Aksu ırmağı gibi, kalesi veya deli poyrazı gibi doğal bir olgu, verili bir durum olarak maruz kaldım diyebilirim şiire...

Talim, evet, komşu çocuklarıyla şiir talim ettik, ederdik. Ev gezmelerinde annelerimiz, kimbilir belki bizi oyalamak, kendi sohbetleriyle meşgul olmak için bize “haydi gidin siz de şiir yazın, en güzel şiiri kim yazacak bakalım?” derler; biz de kalemi kağıdı alıp döktürürdük... Belki bir 20 dakika, yarım saat sonra getirirdik yazdıklarımızı, annelere okurduk... “Peh maşallah, güzel olmuş, haydi bir daha yazın...”

Elbette bu her daim olan bir şey değildi. Birkaç kez böyle şiir “talim ettiğimizi” hatırlarım.

Şiire dair, daha güçlü hatırladığım, ilk şiir ödülüdür. Yaşım 10. Bu ödül bir yarışmada değil, Yörükselim Mahallesi Gümüşköy Sokak'ta verilmiştir. 1978 Aralık ayının son günleri. Maraş olayları yaşanırken bizim sokak, hatta mahalle boşalmıştı. Olayların tam kalbinde kalmıştık. Annem evi terk

etmemekte ısrar edince dedem, ninem ve halam da kaldı. Nahirönü mahallesine gidilecekti, babamın dayıları, yani Ümmihani ninemin kardeşleri Mustafa ve Duran dayılar (Akben) orada oturlardı. Annem gitmeyince kimse gitmedi; lakin bir biz kaldık mahallede...

Olayların tabii ki evveliyatı var; ama 3 günü iç savaştı ve biz taa içindeydik iç savaşın. Gümüşköy sokak Alevi ve Sünni kesimin sınırydı. Vurulmuş adamların gözümüzün önünde öldüğünü, sokağımızda oturan Alevi komşumuza diğer komşuların sahip çıkarak evinin yakılmasını ve ailenin katledilmesini önlediği anlara şahit oldum. Molotof kokteyli nasıl yapılır, eve molotof kokteyli düşer de yangın çıkarsa hazırda tutulan ıslak çulla nasıl müdahale edilir, makinalı tüfek mermileri niçin 40 santimin altına inemez öğrendim. O yüzden kurşunlar vızırdarken sürünerek geçerdim bizim ayazdan halamın evine.

Maraş olayları bittikten sonra başlayan cadı avı. Hem Sünni hem Alevi kesimde anlatılan inanılmaz hikâyeler.

İlk uzun şiirimi kaleme aldım. Çizgili bir defterin 5-6 sayfasını dolduran bir destan. Mesnevi tarzında her beyit kendi içinde kafiyeli olacak şekilde aa, bb, cc, dd düzeniyle hece vezninde bir manzume. Bir uzun anlatı aslında... İlk nineme okudum.

“Oğlum, bunları sen mi uydurdun?”

“Evet nine, ben uydurdum” dedim.

“Maşallah, aferin oğlum!”

Sonra sokağa çıkıp çocuklara, arkadaşlarıma okudum. Ali Bey vardı karşı komşulardan. Pek sokağa çıkan biri değildi. Bir çocuğun dedesi. İlgisini çekmiş, sokağa inip şiiri kendisine de okumamı istedi. Okudum. Çıkardı 10 lira verdi. Çok paraydı. Tereddüt ettim, almak istemedim. Annem almama izin verince aldım. İlk şiir ödülüdür.

O şiir ve başka şiirlerin bulunduğu ilk şiir defterlerim 1984 yılında evimizle birlikte yandı. Hatırladığım bir dört kelimesi var: “... kimi dögüşe gitti, kimi seyre”.

Sadece gördüklerimi değil, akşamları şehrin çeşitli mahallelerinde olan bitenlerle ilgili anlatılanları da kayda geçirmişt看. Dediğim gibi pür şiir değil, manzume.

Bu 78, açık ve net şiir mesleğine intisap edişim

ise 82 -83 diyebilirim. Bu konuda rahmetli şair Hasan Ali Kasır'ın rehberliğini tahdis-i nimet kabilinden anmak zorundayım.

Şiir, evet yazıyordum ama kısa öykü, deneme, günce gibi türleri de deniyordum. Öykü ilgimi çekiyordu. Rasim Özdenören'in üslubu hoşuma giderdi. Çünkü onu okurken görürdüm. Görsel, pastoral bir üslubu vardı. Henüz öykü dışında yazmıyordu Rasim ağabey... Müslümanca Düşünme Üzerine Denemeler yayımlanmamıştı.

Edebiyat Dergisi, Maveria, Aylık Dergi, Yönelişler, Varlık, Türk Edebiyatı ilk aklıma gelenler olmak üzere ulaşabildiğim, bana ulaşabilen her edebi yayını, mecmuayı takip ediyordum. Yunus Emre, Seyrani, Fuzuli, Namık Kemal, Ziya Paşa, Mehmet Akif, Necip Fazıl Kısakürek, Attila İlhan, Cahir Zarfıoğlu, Erdem Bayazıt ... Hepsini okuyordum.

Hasan Ali Kasır, Develi İmam Hatip Lisesi'nde edebiyat öğretmeni. Ben orta kısımdayım, yani edebiyat dersimiz henüz yok. Buna rağmen hoca ile zaman zaman görüşüyoruz. Üç beş öğrenciyi evine akşam yemeğine davet etmişti. Evine bayıldım. Her yer kitap... Çok da kitaplığı olmasına rağmen kitaplarını almıyordu... Kimi kitapları yatay olarak bir sıranın üstüne koymuş, sonra üstüne ikinci sıra kitap dizmişti.

Yemek yendikten sonra hoca çay getirmek üzere salondan çıkarken, kitaplığı kurcalamak için izin istedim... İzin verdi. Kitaplara bakarken, bir ajanda dikkatimi çekti. Çay gelmişti. Ajandayı karıştırmak için de izin istedim. Her şeye bakabileceğimi söyledi. Ajandanın kimi sayfalarına karalanmış dizeler ilgimi çekti. Hasan Ali Kasır'ın şair olduğunu bilmiyordum.

Bitmemiş şiirler... Bazen sadece birkaç dize... Notlar... Birçok sayfa boş, birçok sayfada başka notlar... Ama şiirin peşindeyim ben. Ev sahibi Hasan Ali Kasır, henüz onun öğrencisi olacak yaşta bile olmayan bir ortaokul talebesine "Evet, bunlar benim notlarım. Onları ben yazdım; ama şiir denemez. Öylesine karalamalar..."diyerek bu dizeler hakkındaki değerlendirmemi sordu. Ben de o ajandada yer alan şiirleri ciddi ciddi eleştirdim. Yer yer başarılı ifadeler ve şairane buluşlar içerse de vasat ve harcıalem karakterinin ağır bastığı... Adam bütün bu herzeleri dinledi.

Bir yandan da beni kitap ve dergilerle beslemeye devam etti. İmam-Hatip'in duvar gazetesine farklı türlerde yazılar veriyordum. Gazeteyi Hasan Ali Bey'in gözetiminde, liseli öğrenciler çıkarıyordu. Orta üçüncü sınıftayken ilk kez bir öyküm yayınlandı duvar gazetesinde. Hasan Ali Kasır Hoca beni çağırды ve "benim şiir yazmamı, hep şiir yaz-

mamı" istedi. "Bir edebi türde yoğunlaşmamın daha doğru olacağını, bunun da benim için şiir olduğunu" söyledi. Ben de zaten şiir yazarken kendimi hep evimde hissettim.

Şiir yazmaya hece ölçüsüyle başlamışsınız, hatta şiire başlamadan önce bu geleneğin usta temsilcilerinden başlayıp günümüzde adına serbest ya da modern şiir diye adlandırılan şairlerin şiirlerinden beslendiğinizi söylüyorsunuz. Şiiri serbest, hece ya da modern şiir diye isimlendiriliyor. Siz şiire hangi pencereden bakıyorsunuz?

Heceyle başladım. Tabir caizse heceleyerek... Uyak, ölçü, kafiye... Sonra aruzun tadına vardım, serbest veznin sınırlarında kanat çırpıttım.

Bir defa her üç menzilde de yol almak, her üç yolun da uğraklarını zaman zaman yoklamak önemliydi benim için. Hiç birini dışlamadım; ancak kendime bir yol açmak istediğimde serbestiyette karar kıldım. Çünkü hecenin ve aruzun zirveleri kaç kez yoklanmıştı. Ben serbest şiirin zirvesini keşfe çıktım, hatta fethe çıktım.

Hecede Yunus'u, aruzda Baki'yi geçemezdim. Muhaf farz geçmiş olsam dahi onlardan birini tekrar etmiş olmaktan, onlara benzemekten kaçınmazdım.

Şiirde ses önce geliyor benim kulağıma... Şiiri musiki olarak duyuyorum, sonra kelimelere koyuyorum. Ses ırmağını kelime kaplarına sığdırmaya çalışıyorum tabir caizse.

"Kelimeleri kovdum şiirimdem / Fakat anlamıyorsunuz diye beni / Affettim hepsini yeniden..."

Bir başka cihetten, hece ve aruz vezinleriyle şiir yazmayı mevcut bir besteye güfte yazmaya benzetirim, teşbihte hata olmaz... Serbest şiir ise söz ve müziği şairin kendi bedii zevkinden intişar eden yepyeni bir terennüm.

Şiir nasıl yazılırsa yazılısın şiir olsun diyorsunuz ama günümüzde adına "modern şiir" denilen bir şiir anlayışı içerisi yeterince doldurulamayan bir kavram olarak hiçbir kural tanımayan bir anlayışın hakim olduğunu dolayısıyla seslerin birbirlerine yakın olduğunu hatta bazı şairlerin isimlerini kaldırıp şiirleri alt alta geçirdiğimizde birbirinin devamı şiirler olduğunu gözlemliyoruz. Bir de bu pencereden bakınca neler söylemek istersiniz?

Bu söylediklerinizin aynısını halk şiiri veya klasik Türk şiiri için de söyleyebilirsiniz. Klasik şiirden günümüze kalanlar süzülüp gelmiştir. Belki yüz binde biri intikal etmiştir. Şiire verilen emek zayi olmaz. Hani Fuzûlî der ya: "Zayi olmaz gül temennâsiyle virmek hâre su".

Halk şiirimizin tarihinde de çok basit, kural dışı, derme çatma döküntülere rastlamak müm-

kündür. Ünlü bir şairin üslubunu taklit ederek onun mahlasıyla manzume söyleme gibi ahlaki zaafılara rastlanır. Bana soracak olursanız şimdiki zaman önceki herhangi bir zamandan daha iyi veya daha kötü değildir.

Günümüzde de halkımız gönlünü kelimelere döküyor, meramını şiirle ifade ediyor. Günün şiirinin dünün şiirinden farklı olması tabiidir; çünkü günün şairi de farklıdır. Zaman, harmanda esen rüzgâr gibi ucuzu, taklidi, çeri çöpü süpürecek, dipte biriken şiir yarına kalacaktır.

Bir şair adayı kalemi eline aldığımda oturup şiir mi yazmalı yoksa kendisinden önce yazmış usta şairlerin şiirlerini okuduktan sonra “ben de bunlar gibi şiir yazarım” mı diyerek şiirin kapısını aralamalı?

“Pir elinden bade içer” şair. Anadolu’da halk şairlerinin, aşıkların birer pir elinden bade içme öyküsü vardır. Yani “bir pirin eteğini tutmadan” olmaz.

Şiir Hak vergisidir amenna, şair-i mâderzat olandır hakiki şair. Bununla birlikte şiirde meslekler ve meşrepler vardır. Şair kendisinden önceki şairleri ve şiir mesleklerini tanır; sonra doğal bir akış içinde kendi sesini bulur.

Hilmi Yavuz’un işaret ettiği üzere; bizim şiirimiz hem doğu hem batı geleneğine yaslanmaktadır; dolayısıyla bir Türk şairi hem doğuyu, hem batıyı bilecek ve hissedecek...

Sezai Karakoç, poetikası sayabileceğimiz Edebiyat Yazıları’nda şairin üç aşamadan geçtiğini tespit eder:

Şairin birinci aşaması taklit... Şair adayı önce taklit eder. Yunus gibi, Fuzuli gibi, Namık Kemal gibi, Akif gibi, Cemal Süreya gibi, Attila İlhan gibi... gibi, gibi, gibi... söyler ve yazar. Bu aşamadaki acemi şair en iyi öten bülbülün kendisi olduğundan emindir. Hiç kimse onun gibi yazmamıştır, söylememiştir, kendisi hepsinden ileridedir.

İkinci aşama gelenekle yarış aşamasıdır. Bu ikinci aşamaya geçen şair artık geleneğin büyüsunü, gücünü, büyüklüğünü ve onun karşısında kendi cirminin küçüklüğünü idrak etmeye başlamıştır. Taklitten çıkıp yarışa girmiştir.

Üçüncü aşamaya geçen şair kendisi sesini bulmuş; yani Sezai Karakoç’un tabiriyle “geleneğe adım attırmayı” başarmıştır. Geleneği özünde barındırır; ancak kendi öz damgasını ve frekansını şiirine aksettirir. Hâzâ şair.

Son zamanlarda gerek dergilerde yayınlanan şiirler gerekse çıkan şiir kitaplarını okuduğumuzda çok az şiir dokunuyor. Biz mi duyarlılığımızı yitirdik yoksa özellikle adına genç şair denilen

şairler başka bir dünyanın şiirini yazıyor biz de başka bir dünyada mı yaşıyoruz?

Şiir yeryüzünden çekiliyor. Şiiri yere indiren şairdir. Şair niçin söylesin ki; onu işitecek bir kalp; onu fahmedecek bir kulak bulamamışsa. Onu buluncaya dek susacaktır. O sustuğunda artık meydan yolda bir kalem bulan cesurlara kalmış demektir.

Fuzûlî merhum sanatına bir alıcı bulamamış olmaktan şikayetçidir:

“Billah olaydı bir harîdâr

Bin genc-i nihân iderdim izhâr”

Alicısı olaydı bin gizli hazineyi ortaya döker, tezgaha çıkarırdım diyor.

Sükûtu altın olanlar söylediğinde inci dökülür fem-i muhsinlerinden.

Bazen fetret, bazen kesret dönemleri olur. Şimdi yine öyle bir devrandan geçiyoruz. Fetret olduğu için kesret zuhur etmiştir. Şiir ayağa düştü denilse sezadır.

Birey, toplum, ülke ve medeniyet olarak şuuru-muz yerine geldiğinde şairimiz de makamına konacak ve yeniden en gür namesiyle şakımaya başlayacaktır.

Şiirimiz hem öz hem biçim itibariyle krize girmiştir. Kötü şiir, iyi şiiri sırlamaktadır.

Lisanımı pek çok defalar darbe aldı. Türkçenin 1928’de aldığı öldürücü darbe şiir, edebiyat ve musiki başta olmak üzere milli kültürümüzün hayati uzuvlarını kısmi felce uğrattı. Buna mukabil dilde bir karşı devrim özleyişi de sağlıklı netice veremeyecektir.

Dil ve kültür öyle yukarıdan aşağıya dizayn edilecek, formatlanacak oyuncaklar olarak görülmemeli. Kendi tabii mecrası içinde gelişmesine fırsat verilmelidir. Bu meyanda yeni nesillerin Arapça ve Farsça ile İngilizce ve Fransızcaya mümkünse eşit derecede aşinalığını temin etmek eğitimdeki somut hedeflerden biri olabilir. Latin harfleri asla terk edilmeksizin eskimez yazının, yani Osmanlı Türkçesinin de yaygın ve örgün eğitim içinde bir yeri olmalıdır.

Şeyh Galib’i, Nedim’i, Nef’i’yi orijinalinden okuyup anlayabilen; duyduğu ezanın mesela Saba, salânın Hüseyini olduğunu hemen ayırdedebilen; aynı zamanda henüz ilk notalarını duyar duymaz 9. Senfoni’yi tanıyabilen lise öğrencilerinin sayısı arttığına şairin şakıması ve şiirin yeniden yeryüzüne inmesi için zemin hazır demektir.

O Bilinmez Andayım

◆ Ekrem Kaftan

Bezm-i elestten beri bitmeyen hicrândayım
Gönlündeki aşk ile sonsuz bir seyrandayım

Ateşim hiç eksilmez hasretin şiddetinden
Hep ateşten ibaret ufuksuz ummândayım

Lügatin acizyeti kalemime yüklenir
Derdimi anlatmayan şiire isyandayım

Âhımın alevini güneş toplar her gece
Nâ-ehle görünmeyen kesif bir dumandayım

Üç harf ve beş noktadır sinemdeki cümle dert
Halk içinde neşeli yalnız hep giryândayım

Nedir bunca azâbın esrârı yâ İlâhî
Yâr yolu hiç düşmeyen ücrâ bir mekândayım

Çıkar mı bir ehl-i dil dilimi anlayacak
Der mi âşık gam çekme ben sendeki cândayım

İşitip bu hitâbı sürûr bulsa gönlüm âh
Desem şükür ebedî cân içre cânândayım

Kâfi hiç vazgeçmezsin kendini aramaktan
De ki belâ dediğim o bilinmez ândayım

İki Gazel

◆ Ahmet Kâfi

Gazel/1

altın'dan kıymetlidir, kalbim yirmi dört ayar
yıldız ayarında bir kuş gökten göğe kayar

şiir söylerim, garip, ikinci makâmında
küfrüm bir beyaz öğüt, yağıyorum karda kar

ağladığım sâhidir, gülüyorum düpedüz
tutun gözyaşlarımı, ıslanmadan yağmurlar

yüzdüm yüzdüm doymadım, on sekiz bin âlemi
neden sancım yedi kat, dünya neden böyle dar

cürmün, bende âlâsı, mahâl yok mağfirete
kâfi'nin geçmez sözü, ahmed'in sakalı var

Gazel/2

gözlerini karartıp, kılma bir nazar öyle
alevler doğur da gel, külüme bundan böyle

herkes konuyor aşka, konuyor yoruldukça
konsun hâkim bir lügat, dilime bundan böyle

olmuyor sensiz cânım, hayat bir saçma tüfek
adınla gark olayım ölüme bundan böyle

geçti bu ömrüm nâdân, buğday teninde un un
bir cin bakar, fukarâ, elime bundan böyle

ahmed'in kederinden, oldu nâlân, ben *kâfi*
kim gösterir tebessüm, gülüme bundan böyle...

Bir Can Bin Canı Besler

◆ Ahmet Alan

Sevilen baş tacıdır canandan can süzülür
Hacı Bektaş dilinden inci mercan dökülür.

Mana deryası derin derya dolu incidir,
Bu yolun yolcuları en önde birincidir.

Tefekkür âlemiyle nice perdeler kalkar,
Maddeyi aşan beşer manaya doğru sarkar.

Sevgiye hasret iken belki de kucak kucak,
Biz diyemedik diye dağıldık köşe bucak.

Bin zahmet Hak için se geçmişimde şan olur,
Tut elini mazlumun düşer perişan olur.

Hak rızası arayan başka rıza dilemez,
Göz gönül e düşen nur kime nasip bilemez.

Kulun tefekkür küpü damla damla dolunca,
Aradığını bulur insan ıslah olunca.

Her mahzun bakış bizde sancı olur derinden,
Bir mazlumun ahıyla oynar zemin yerinden.

Huzur bulmadan âlem rahat uykuyu unut,
Gönül gözüyle bakan her pervane bir umut.

Davet edilsin âlem gönül evi şehrine,
Ömür'ü teslim etme gurur kibir zehrine.

Geç ömür köprüsünden huzur ile şan ile
Maziye bak gülümse kutlu bir nişan ile.

Sayılı gündür ömür dalında solan yaprak,
Bir hoş seda gerekir davet etmeden toprak.

Bir ana bir babadan aslımıza varılır,
Kırık kol yen içinde birlik harcı karılır.

Hazer et gönül yıkma kutlu bir ferman olur,
Kendini bilen bir can binlere derman olur.

Her insanın yüzünde bir nakış bir dokuma,
Her biri gizem taşır gör ki yanlış okuma.

Her renk her inanç değer bir mozaik bir cümbüş
Hayatta gülen gözler olması gereken düş.

Yılan bile teslimdir şeker şerbet bal dile,
Güzel bakan imrenir feryat eden bülbüle.

Tahammül ile döner yer gök zemin kâinat,
Yaratılanı hoş gör yakışmaz kula inat.

Sevgi Dağıt

◆ Seyfettin Karamızrak

Tükenmekte azar azar,
Tez et dolaş çarşı pazar.
Muhabbetle eyle nazar,
Avuç avuç sevgi dağıt.

Paylaştıkça bitmez taşar,
Onu tadan mesut yaşar.
Önemlidir mutlak başar,
Tabak tabak sevgi dağıt.

Mahrum alsın bolca tatsın,
Her tür kötü huyu atsın.
Ömrüne mutluluk katsın,
Kepçe kepçe sevgi dağıt.

Mevlana'yla gel diyerek,
Bektaş gibi züht giyerek.
Âlem doysun bol yiyerek,
Tepsi tepsi sevgi dağıt.

Yunustan az hoşgörü al,
Hacı Bayram sabrıyla çal.
San ki olsun kaymakla bal,
Kaşık kaşık sevgi dağıt.

Her kes yüreğini bansın,
En tatlı huzura kansın.
Kendini bahtiyar sansın,
Petek petek sevgi dağıt.

Gayen gitmek ise Yar'a,
Kalbindeki aşta ara.
Karışacaksan kırklara,
Kucak kucak sevgi dağıt.

Süveyda

◆ Lütfi Kılıç

Kalbim üzerinde bağdaşı kurman
Belâyı üstüme çeker süveyda.
Bulutlar demlenir kirpiklerimde,
Dumanım göklere çıkar süveyda.

Delişmen çağımda düştün ardıma.
Güzellerden derman umdum derdime.
Senin ile huşu kattım virdime,
Sensizlik dünyamı yıkar süveyda.

Senin varlığıyla var olurum ben.
Seninle kızarır, nâr olurum ben.
Benlikten arınır, nûr olurum ben;
Gözüm senin ile bakar süveyda.

Zihnimde endişe, sırtımda vebal,
Ruhumda tarifi imkânsız bir hâl!
Gönlümde şelale, Kevser'e emsal;
Ezelden ebede akar süveyda.

Mihraba yönelen, sırr-ı sadığım.
Yıllardır yıpranan bağı yanığım.
Gâh uyurgezerim, gâh uyanığım;
Geceler üstüme çöker süveyda.

Lütfü'yüm, şafağım atar mı, bilmem!
Erenler elimden tutar mı, bilmem?
Hicranım, hasretim biter mi, bilmem;
Hararetin beni yakar süveyda.

Hayvanlar Alemi

◆ İbrahim Eryiğit

Örümcek

Hünerlidir örümcek geometrik ağ örer
Çokgenler yapar durur gören hayrete düşer
Biriktirmez hiçbir şey ağı çürük evidir
Endişeye mahal yok avı sabırla bekler

Akrep

Gururlu bir canlıdır itici görünse de
Kamufle halde yaşar sıcak nemli yerlerde
Tek başına gezinir kıskançtır karakteri
Zehirli bir ok taşır kıvrımlı kuyruğunda

Deve

Sabırlı bir hayvandır sepmatik yüzü vardır
İki kattır kirpiği gözü üç kapaklıdır
Bir ay dayanabilir açlığa susuzluğa
Su diye bilinse de hörgücündeki yağdır

Karga

Rahatsız eder sesi görüntüsü çirkindir
Gözleridir tek süsü zeki ve meraklıdır
Yemediği şey yoktur taklit eder sesleri
Ekin zararlısı yer çiftçiye faydalıdır

Eşek

Gözünün güzelliği imrendirir herkesi
Uysal ve çalışkandır sevimlidir sıpası
“Seslerin çirkini eşeklerin sesidir”(*)
Açlık ve cinsel istek: anırma gerekçesi

(*) Lokman suresi, 19

Kertenkele

Kuyruğunu bırakır kapıldığı korkuyla
Gülüş ekler yüzüne bütünleşir doğayla
Kış uykusunun sırrı sinek böcek yokluğu
Her yüzeye tutunur beş parmaklı ayakla

Ağustosböceği

Sitem eder insanlar ağustosböceğine
Şarkılar eşliğinde her an eğlendiğine
Bilseler on yedi yıl yeraltında kaldığını
Hüzünle katılırlar bir aylık şölenine

Karınca

Aralıksız çalışır sürekli biriktirir
Anını yaşamadan hayatını bitirir
Övgülere mazhardır çalışkan oluşuyla
Karınca kararınca malı mülkü devşirir

Sivrisinek

Ücretsiz hizmet eder sivrisinek insana
Kirli kanla beslenir yaklaşmaz temiz kana
Anestezi sonrası doğal hacamat yapar
Tatlı tatlı kaşıntı dönüşür armağana.

Kedi

Asil hayvandır kedi insana boyun eğmez
Zordur eğitilmesi sirklerde görülemez
Başına buyruk yaşar emir almaz kimseden
Rızık Tanrıdan bilir kula minnet eylemez.

Qıymaram

◆ Besti Berdeli

Tikan olub ürəyimə batasan
Təbib gələ çıxarmağa qoymaram.
Zülüm versə mənə sənin həsrətini,
İnan gülüm bu həsrətdən doymaram.

Həqiqətin vurğunuyam əzəldən
Xoşum gəlməz yalan sözlü gözəldən.
Çərxi fələk salsə məni tez əldən.
Özgələrin milyonuna, uymaram.

Üzülərsə əlim sənə əlindən
Ayrılığın saçlarıma salar dən.
Keçirməsən günlərini mənə, sən
Bu həyatın varlığını, duymaram.

Dolanaram qərrib-qərrib ölkədə
İnsaf elə qoyma məni kölgədə.
Hər şeyimi itirərəm bəlkə də
Təkcə səni itirməyə qıymaram.

Biterim

◆ Mehmet Şirin Aydemir

Gökyüzündə bir çift turna süzülür
Yaram azar, azar azar biterim
Nesimi misali derim yüzülür
Yaram azar, azar azar biterim

Ne istedin felek bilmem de hele
Çaldın yâri benden, verdin sen ele
Üfledin, külümü savurdun yele
Yaram azar, azar azar biterim

Hangi kantar tartar bendeki derdi
O yârin hasreti çarmığa gerdi
Ezdi post eyledi yerlere serdi
Yaram azar, azar azar biterim

Bencileyin çeken var mı söyleyin
Halk etti edeli Mevlâ'm böyleyim
Dar geliyor gayrı bu can gömleğim
Yaram azar, azar azar biterim

Bir gözüm Dicle'dir diğeri Fırat
Dumanlıdır başım, sanki Ararat
Beni benle çarpsan etmem bir kırat
Yaram azar, azar azar biterim

“Âşık Yunus”un Kâşifi: Rıza Tevfik Bölükbaşı

◆Mustafa Özçelik

Taşkın Bir Ruh

Rıza Tevfik, Yunus Emre konusuna Köprülü ile aynı yıllarda eğilen bir isimdir. Dolayısıyla verdiği bilgiler her ne kadar çok sağlıklı olmasa da Yunus Emre diye birinden söz etmesi, hakkında iki uzun makale neşretmesi o dönemin şartları içinde son derece önemlidir. Dahası, onun mezarının peşine düşmüş, Bursa'ya gitmiş ve Yunus Emre hakkında bir de şiir yazarak onunla kendi arasında “kalbî bir bağ” kurmaya da çalışmıştır. Hatta şiiri itibarıyla bu metinlerin gerek teması gerekse biçimi yönünden Yunus'tan çokça beslenmiş, böylece Yunus Emre yolunda şiirler söyleyenlerin arasına o da katılmıştır.

Rıza Tevfik'in Yunus'la ilgili makale neşrine ise Köprülü'nün 1913 yılında Yunus'la ilgili yazdığı bir makale sebep olmuş gibi görünmektedir. Buna göre, Rıza Tevfik, bütün bu özel ve genel sebeplerin bir sonucu olarak Köprülü'nün ikinci yazısından bir hafta sonra Büyük Duygu mecmuasında Yunus Hakkında Biraz Daha Tafsilat makalesini neşreder. Bu yazı, Köprülü'nün yazısı münasebetiyle yazıldığı için ona ithaf edilmiştir. Ve onun “gayet müfit” olan yazısını tamamlayıcı kendi ifadesiyle “tekmile edici” bir mahiyet taşımaktadır.

Rıza Tevfik'in konuyla ilgili bir diğer yazısı ise Yunus Emre'yi Ziyaret başlığı taşır. Bu yazıda da hem Yunus Emre ile ilgili duygularına hem de onun fikriyatına ilişkin değerlendirmelere yer vermiştir. Bu iki yazı Yunus'un düşüncelerine, mensubu olduğu sûfî telakkilere ve hayatına açıklık getirmeye çalışan metinlerdir. Fakat bu yazılarda söylenenlere geçmeden önce Rıza Tevfik'in kendisinden, sonra da Yunus'la buluşmasından söz etmek uygun olacaktır.

Kültür hayatımızda şair, felsefeci ve devlet adamı olarak bilinen Rıza Tevfik, 1868 yılında bugün Bulgaristan toprakları içinde bulunan fakat o zamanlar Edirne'ye bağlı olan Cısr-i Mustafapaşa kasabasında doğdu. İlköğrenimini İstanbul'da bir Musevi okulunda yaptı. Rüştü'yü babasının kaymakam olduğu Gelibolu'da bitirdi. 1890'da girdiği Tıbbiyede taşkın mizacı yüzünden barınamadı, hapse atıldı. Orada mahkûmları isyana teşvik etti. Birkaç defa hapse girip çıktı. Ancak, 1899'da okulu bitirip doktor olabildi. Çeşitli devlet görevlerinde bulundu. Müderrislik ve son Osmanlı kabinesinde Maarif Bakanlığı yaptı. Millî Mücadele yıllarındaki

muhafif tutumu nedeniyle 1922'de sürgüne gönderildi. Ancak daha sonra çıkan bir af üzerine Türkiye'ye döndü. 30 Aralık 1949'da İstanbul'da vefat etti. Kabri Zincirlikuyu Asrî Mezarlığındadır.

Felsefeden Tasavvufa...

Felsefeciliği yüzünden “Filozof ” lakabıyla da tanınan Rıza Tevfik, felsefe ve tenkit alanlarında eserler verdi. Ömer Hayyam ve Tevfik Fikret üzerine incelemeler yaptı. Ayrıca çocukluk yıllarından itibaren şiirler de yazdı. İlk ürünleri Servet-i Fünûn etkisi taşıyor olmakla birlikte bu etkiden çabuk kurtuldu ve 1905'ten sonra Mehmet Emin Yurdakul'un öncülüğünü yaptığı akımın ilkelerini benimseyerek hece vezniyle ve sade dille yazılmış şiirlere yöneldi ve bunları daha sonra Serab-ı Ömrüm ismiyle kitaplaştırdı. Şiirlerinde Halk ve Tekke edebiyatından çokça yararlandı. Yunus Emre'den Dertli'ye kadar pek çok halk ve tekke şairi onun beslediği isimlerdir. Dolayısıyla onun Yunus'la buluşması da öncelikle bu münasebetle olmuştur. Yani o Köprülü'den önce Yunus'u en azından ilahileriyle biliyor ve seviyor olmalıdır ki onun Yunus'la ilgili yazısına cevap verme ihtiyacı duymuş olsun.

Yine, onun Bektaşî tekkesine mensubiyeti de bu ilgiyi canlandıran başka bir sebep olarak görülebilir. Rıza Tevfik'in halk ve tekke edebiyatıyla ilgisi, bu gelenekten kendi şiiri için yararlanmakla sınırlı kalmamış Tekke ve Halk edebiyatı üzerine incelemeler de kaleme almıştır. İşte bu makalelerde, Yunus Emre de üzerinde durulan bu şahsiyetler arasındadır.

Yunus'u Ziyaret

Rıza Tevfik, bu makalelerinde, Yunus Emre'nin kabrini ziyaretini anlatmakta ve bu bağlamda onun hayatı, tasavvufi telakkileri konusunda da bilgiler vermektedir. Bursa'ya gelişi, bir ilmî araştırma merakından ötede bir yeredir. Bu yüzden söze:

“Bursa'ya girer girmez her şeyden ve herkesten evvel görmek istediğim Yunus Emre idi. O koca Türkmen şair-i sûfisini nice zamandan beri özlemiştim.” cümleleriyle başlar. Burada Rıza Tevfik'in sözünü ettiği Yunus'un, Sarıköylü “Bizim Yunus” olmadığını da belirtmek gerekiyor. Çünkü o da Yunus'u Sakarya nehri kıyısında Tapduk Emre'nin müridi kabul etmekle birlikte mezarının Bursada olduğuna inananlardandır. Bu ziyaretin gerisini de ondan dinleyelim: “Emir Sultan camiine varmadan

sağa sapınca bir küçük sokağa girersiniz ve hemen bir ufak meydancığa gelirsiniz ki, orası Kara Abdürrezzak Mahallesi'dir. O meydancık ve sağ tarafta bir viran hâne var; o evin bahçesini kısmen gösterecek surette duvarda bir de ufak pencere var ki demir parmaklıkla mücehhezdir. İşte o avlunun karşı tarafında Koca Yunus Emre arkadaşıyla beraber metfundur." Burada aslında üç kabir bulunmaktadır. Bunlar kitabeden de anlaşılacağı üzere şu üç kişidir ve bu yüzden "üçler makamı" olarak da bilinmektedir: "Evvelki Yûnus Emre, Âşık Yunus ikinci, üçüncü Abdürrezzak uşşak ser-bülendi"

Yunus'un olduğu yerde menkıbe olmaz mı? Rıza Tevfik bundan da söz etmektedir. Menkıbeye ünlü Halvetiye şeyhi Niyazi Mısri, Yunus'a ait olduğu söylenen bu kabrin yanından geçerken bir ara durur ve şöyle der. "Burada Yunus'un kokusunu alıyorum." Derhal araştırma başlar ve üç mezar taşına rastlanır. Bunlar biraz önce adlarını verdiğimiz Yunus Emre, Âşık Yunus ve Abdürrezzak adında üç şahıstır.

Rıza Tevfik'in Yunus'u

Rıza Tevfik, bu bilgilerden sonra Yunus'la ilgili diğer malumatlara geçer. Onun Yunus Emre'si, hayatı hakkında yeterli tafsilatın olmadığı "meçhul" bir şairdir ama şiirleri onun mesleği ve meşrebi hakkında yeterli bilgiyi vermek için kâfidir. Buna göre Yunus "adi manasıyla okumuş bir adam" değildir ama "Bi-hakkın ârifan zümresindedir. Ma'ruf-ı Kerhî, Mevlâna, Mevlâna Camî ve bunlar gibi kibâr-ı sûfiyenin talimatına tamamıyla âgâhtır. Binaenâleyh bir şair-i ilâhî olmak haysiyetiyle hakikaten yüksek bir mertebede görünür."

Rıza Tevfik, Yunus Emre'yi dili itibariyle de önemli görür. Ona göre Yunus Emre "kurucu", bir çığır açmış "öncü" bir şairdir. "Açmış olduğu Türkçe şiir çığırında bütün Türk şuarâ-yı sûfiyesi bu koca Türkmen'in cazibesine tutulmuş ve izinden ayrılmamıştır. Türkçe nefes söyleyenler, gerek tavr-ı ifadeyi, gerek tarz-ı tefekkürü Yunus'tan öğrenmişlerdir." Rıza Tevfik, Yunus Emre'nin Türkçeyi mükemmel bir şiir lisanı haline getirdiğinin de farkındadır. "Lisanına gelince, tamamen o zaman konuşulan Türkçenin düzgüncesidir. Yunus, söylemek isteği şeyleri ifade için bu dili kifayetsiz bulmamış, bilakis kaba saba gibi görünen bu lisanın ifade-i mecaziyeye ne derece kabiliyetli olduğunu-hayretbahş bir surette-ispat etmiştir."

Rıza Tevfik, bir felsefeci olması dolayısıyla Yunus'un daha çok felsefi yönüyle de ilgilenir, onu Vahdet-i vücud anlayışını dile getiren şiirlerinden dolayı "Panteist", yahut "Nev-Eflatunî mezhebin-

den bir sûfi";

"Bu tılsımı bağlayan cümle dili söyleyen Yere göğe sığmayan sığmış ol can içinde" şeklindeki coşkulu söyleyişleri itibariyle "Melâmî", "Dört kitabın manası tamamdır bir "elif"te "Bi" dedürmenüz bana ben bu yoldan azarım" gibi mısralarından dolayı "Hurufî", "Bundan içerü haber işit aydalum ey yâr Hakikatın kâfiri, şer'in evliyasıdır" gibi mısraları sebebiyle "Hint sufizminden itikatça farklı olmayan" bir Yunus Emre'dir.

Yunus Emre Şiiri

Rıza Tevfik'in Yunus'la ilgisi elbette bir bilim adamı ilgisinin ötesindedir. Kendisi aynı zamanda şairdir ve Yunus bu açıdan da onun için önem taşır. Dolayısıyla, diğer tekke ve halk şairleri gibi Yunus da şiiriyle onun gönlünü besleyen önemli bir kaynaktır. İşte bu muhabbet, onu Yunus konusunda şiir yazmaya da yöneltir. Yazdığı çok sayıdaki sûfiyâne şiirler ve özellikle Yunus Emre'ye Armağan başlığı taşıyan şu şiiri bunun en müşahhas delilidir:

Yunus Emre'ye Armağan

Yüce dağlar ardından,
Deniz aşırı geldim.
Evliyalar yurdundan,
Selâm tapşırı geldim.

Ulu bir şara vardım.
Dosta armağanım var.
Erenlerin bağından.
Gülleri devşiru geldim.

Boz-bulanık bir çaydım,
Aşk iline baş urdum.
Çalkalanıp safa buldum,
Süzülüp duru geldim.

Yunus'un toprağına.
Vardım yüzüm sürmeye.
Sildim gönül pasını,
Yanuben aru geldim.

Cûşa geldim çağlarım,
Âşık oldum ağlarım.
Canda coşan esrarı.
Döküp taşuru geldim.

Rıza Tevfik Allah'tan,
Ayrıлма ol dergâhtan.
Ben kurtuldum günâhtan.
Eğriydim, doğru geldim.

Rıza Tevfik, bu şiiriyle aynı zamanda sonradan örneklerini çokça göreceğimiz Yunus Emre konulu şiirlerin de bir başlatıcısı olmuştur.

Sonuç Yerine

Rıza Tevfik'in Yunus'un düşünce sistemiyle ilgili olarak söyledikleri sonraki araştırmacılar tarafından tashih edilme cihetine gidilmiştir. Çünkü onun bu tespitlerinde ciddi yanlışlıklar vardır. Yunus Vahdet-i vücud anlayışına bağlı bir sûfidir ama bu felsefeyi tümüyle panteizmle ilişkili görmek doğru değildir. "Panteizm vahdet-i vücud (varlık birliği fikri) değil vahdet-i mevcuttur (var olanların birliği). Yani bu âlemde her şeyin Allah olduğu görüşüdür." Başka bir tanımlamayla panteizm bütün varlığı Allah'ta toplama düşüncesidir. Oysa bu anlayışta evrendeki her şey Allah'tandır ama hiç biri onun kendisi yahut parçası değildir. Veya varlıkların toplamına Allah denilemez. Melamilik konusunda da benzer bir yanlışlık söz konusudur. M. Celal Doru'nun da haklı olarak belirttiği gibi "Melamilik kendine mahsus bir tefekkür sistemi ve erkânı vardır. Yunus'a bu vasfın verilmesi bazı şiirlerinin melamet neşe ve neşvesinde olmasındandır, yoksa Yunus Melami değildir ve olamaz." Yine aynı şekilde Yunus için Hurufî de denemez. Fuat Köprülü Rıza Tevfik'in bu iddiasının yanlışlığını belirtmek için kitabında bu meseleye özel bir yer ayırmış ve bunun her şeyden önce tarihen mümkün olamayacağını, zira Hurufîliğin XIV. asırda ortaya çıktığını, Yunus'un ise XIII. asır şairi olduğunu ayrıca Yunus'un şiirlerinde buna delalet edecek hiçbir şey bulunmadığını söylemektedir.

Bütün bu yanlışlıklarına rağmen Rıza Tevfik'i yaşadığı devirde Yunus'u ilim âleminde ve edebiyat muhitlerinde ilk defa gündeme getiren iki kişiden biri olarak görmek ve bu anlamda hakkını teslim etmek gerekiyor.

Bağışla Beni

◆ Yunus Kara

Gözlerine nikap olan kâkülü,
Oynayıp bozarsam bağışla beni.
Aslı'nın eliyim, Kerem'in külü,
Savrulup tozarsam bağışla beni.

Tezgâha çıkarıp ah u zarımı,
Perişan eyledin son pazarımı,
Bir kuş kanadıyla aşk mezarımı,
Gönlüne kazarsam bağışla beni.

Zaten dumanlıdır sevenin başı,
Aşığı bıktırır bu naz telaşı,
Çatlarsa nihayet sabrımın taşı,
Darılıp kızarsam bağışla beni.

Feth eyleyip gönlündeki engini,
Bayrak yapsam burçlarıma sevgini,
Ana kucağında bir çocuk gibi,
Şımarıp azarsam bağışla beni.

Kırdığın hayaller aştı da bini,
Atmadım yine de Behzat resmini,
Bir sır gibi sakladığım ismini,
Gün gelir yazarsam bağışla beni.

Suzidil

◆ Gökhan Kaya

Terzi Yusuf'un garip bir aşk hikâyesi

Yavuklunu gördüm dün, evinizin önünde
Bu aşkın darasını ölçemedim Suzidil.
Sanki kırk yaş kocaldım hisseyledim bir günde
Kök saldı ayaklarım uçamadım Suzidil.

Mahallede düğün var bilirim geleceksin
Hasretini içtiğim nereden bileceksin
Aklından geçenleri gün gelip sileceksin
Sen geçsen de ben senden geçemedim Suzidil.

Yağmur yoldaşım oldu yağdı dindiremedim
Ateş yandı bağrımda bir gün söndüremedim
Neler geçti içimden söze döndüremedim
Kopasica dilimi açamadım Suzidil.

Kırık gönlüm Şar Dağı yaz kış karı eksilmez
Yâre kurban olanın koç koyunu kesilmez
Aşk yaması yırtılmaz yırtılsa da dikilmez
Bu aşkın libasını biçemedim Suzidil.

Beşer sevdiği zaman sinesinde sezilir
Bazen mutlu olsa da çoğunlukla bozulur
İnsan ölür, aşk baki; her kadere yazılır
Kaderin oklarından kaçamadım Suzidil.

Ben Yusuf'um bilesin bulamazsın kuyumu
Medet eyle birazcık soyun zalim soyu mu?
Bu güzellik bu endam söyle ömür boyu mu?
Aşkının şerbetinden içemedim Suzidil.

Ürperti

◆ Mustafa Ayvalı

Yitirdi saflığını törpülenmiş yüreğim.
Dünden öte biri mi? Bu günde yaşayan kim?

Bakir topraklarında kaybolup gidiyorum.
Bir güneş doğuyordu o masum gözlerinde.
Bir damla can veriyor ateşten yanaklara,
Can veriyor bir damla aşkın mahşer yerinde.

Şifasız iklimlerde gezindim diyar diyar
Günler hiç tanımaz da geceler tanır beni.
Keşfe çıktığım aşkın ilk ayeti sensin yâr!
Cümle kuramasam da heceler tanır beni.

Kader atmış çentiği avuçlar arasına,
Çatlayan dudaklarda akıttığım nehirdir.
Kılıç kuşanmış gönül sözcükler sığmaz kına,
Dilden ömrüme akan dünya denen zehirdir.

Yırtılıyor gök kubbe kar düşüyor ateşe
Sebil yalnızlıkların otağında bir sıbyan,
Heybesinde çığlıklar, yele verilmiş neşe,
Neşe adında sevda haykırıyor yan ha yan...

Sitem Muhammesi

◆Tayyib Atmaca

Tacettin Şimşek'e

Kendin kendinden uzağa gitmek için yola çıkma
Yunus mektebine yazıl sakın bir kez gönül yıkma
Sözün de boşluğu olur besmele çekmeden sıkma
İğneyle dokun tenine ele çuvaldızı sokma
Madem çekip gidiyorsun dönüp de gölgene bakma

Gök gürllesin şimşek çaksın sabret boz bulanık akma
Sen seni bildikten sonra nadanı kafana takma
Hem canını cananını dünya ateşiyle yakma
Hazır değilse tuvalin duvara çiviye çakma
Aşk dersine iyi çalış kitabın yüzüne bakma

Gam dağına çadır kurup sakın ev yapmaya kakma
Hem *yol onun varlık onun* yol ehliysen yoldan bıkmak
Ümmi Sinan çırağıysan kargaya gül gibi kokma
Gönlü toka kâfi gelir helâlinden yarım lokma
Bir yar sırtında yürürken sakın aşağıya bakma

Önüne bal koysalar da aç kalsan da yine çökme
Dokunarak yaralara taze dikişleri sökme
El çok desin sen az konuş sakın incileri dökme
Hem analı babalısın benim gibi boyun bükme
Bir köşeye çekilerek öksüz çocuk gibi bakma

Sevgiyi sitem doğurur kastım başka yere çekme
Dostun gönül bahçesine gülden başka bir şey dikme
Ey *Atmaca* yaralısın dinlen daldan dala sekme
Bu muhammes ağzı ile Tacettin Şimşek'i kekme
İçimde volkan kaynıyor yüzüm güldüğüne bakma

Muhammes Savunma

◆ Tacettin Şimşek

Tayyib Atmaca'ya cevap yerine

Ülkem için seferdeyim kendim için yola çıkmam
Yolum cadde-i kübradır patika yollara bakmam
Zaten Yunus mektebinde kayıtlıyım gönül yıkmam
Benim şiirim incedir içine çuvaldız sokmam
Gölgem benim halefimdir vefa olur dönüp bakmam

Bazen adım anka olur bir divan mazmunuyum ben
Şeyh Galip'in yedi göbek sonraki torunuyum ben
Milletimin âşığıyım ülkemin mecnunuyum ben
Bilimin aydınlığında sanatın tutkunuyum ben
Sence de sevap olmaz mı ülkeme bir ışık yakmam

Kasideyi de bilirim iyi anlarım gazelden
Hiç hoşlanmam yalancıdan düzenbazdan müptezelden
Rızkım gelir en doğrudan en iyiden en güzelden
“Elestü birabbiküm”e “bela” demişim ezelden
Bir kaderdir benim için başımı “bela”ya sokmam

Ümmî Sinan'la yoldaşım gül alırım gül satarım
Allah için muhabbeti her şeyden üstün tutarım
Gönlümün terazisinde inci ve mercan tartarım
Sözü imbikten süzerim imgeye anlam katarım
Doyurur tüm şuarayı benim bir parçacık lokmam

Tih Çölü'nde Fırat gibi Kızılırmak gibi akmış
İla-yı kelimetullah diye bir meşale yakmış
Nasıl kayıtsız kalırım bana bir miras bırakmış
Atam Yavuz Sultan Selim bazen şimşek gibi çakmış
Onurlu bir duruş olur bugün *Şimşek* gibi çakmam

Kavala'nın ardı Drama.
Drama'nın bilinirliğine Drama Köprüsü adlı türkü önemli bir katkı sunmaktadır. Debreli Hasan da diyebiliriz türkünün adını.

Doğu Trakya'da çok bilinen Drama Köprüsü adlı türkünün usa gelivermesi çok doğal.
Anmamak, mırıldanmamak hiç olmaz:

*"Drama köprüsü dardır geçilmez.
Soğuktur suları Hasan bir tas içilmez."*

Peki, Hasan kimdir?
Türkü sürüyor:

*"At martinini Debreli Hasan dağlar inlesin
Drama mahpusunda Hasan, Karakedi dinlesin".*

Demek ki Hasan Debrelidir.
Debre, Balkan'da bir köy.
Bir şeylerle başı dertte Hasan'ın. Martin denilen silâhı taşıyor ve kullanıyor.
Martin nedir, bilmeyen çıkabilir: Tek kurşun atabilen bir tüfek.

Bir zamanların etkili silâhıydı. Başka halk türkülerinde de geçer:

*"Yeni cezve yeni cezve kaynıyor ocakta
Kasatura belimizde (a yârim) martinimiz kucakta".*

Martinin aynalı da oluyor:

*"Hekimoğlu derler benim aslıma
Aynalı martin yaptırırım (da narinim) kendi nefsim".*

Aynası, düşmanın gözünü alsın diyerdir!
Başı dertli biridir Debreli Hasan.
Bunu öğrenmek için türküyü okumak yetiyor:

*"Mezar taşlarını koyun mu sandın
Adam öldürmeyi Hasan oyun mu sandın
At martinini Debreli Hasan dağlar inlesin
Drama mahpusunda Hasan dostlar dinlesin".*

Türkünün sunduklarıyla yetinmeyerek Kültür Bakanlığının sitesinde verilen bilgiyi okuyorum.

Drama'da yetişmiş bir eşkiyaymış.
Vardır bir nedeni. Vardır belki bir umarsız bırakan.

Halk kahramanı bir eşkiya. Mübadele öncesinde Drama, Serez taraflarında iş görmüş. Merhametliymiş. Yardım etmekten hoşlanırmış, yoksul gençleri evlendirmeyi çok severmiş.

Şöyle bir örnek aktarılıyor: Evlenmek niyetinde olan dağlı bir delikanlı, tek danasını almış, İskeçe pazarına iniyormuş. Yolunu kesen Debreli Hasan, gencin evlenmek için parası olmadığını anlayınca düğün için yetecek parayı vermiş ve ayrıca danasını satmamasını salık verip uğurlamış.

Hasan'ın köprüyle bağlantısını da merak ediyorum.

Haksız para kazanan zenginlerden aldığı haraçlarla yaptırmış köprüyü.

*"Drama Köprüsü Hasan dardır daracak
Çok istemem (Yanko Çorbacı) bin beş yüz liracık".*

Pek bir şey yok Dabeli'ye dair bir türkü kalabilmiş, yaşamı hakkında da birkaç tümce sadece.

Türküde adı geçen Karakedi kimin nesidir?
Karakedi, çetesinde çok kişi bulunmayan Debreli'nin kızanıymış. Anlaşılan bir ara cezaevindedir:

*"At martinini Debreli Hasan dağlar inlesin
Drama mahpusunda Hasan (Karakedi) dinlesin".*

Kültür Bakanlığı'nın sitesinde, Ege yöresinde söz geçiren Çakırcalı Efe ile çağdaş olduğunu, onunla görüşüp atıştığını anlatan hikâyelerin Debreli Hasan'ın 1870-1920 yılları arasında Makedonya dağlarında egemen olduğunu gösterdikleri belirtiliyor.

Debreli'nin türküsü çıkar çıkmaz dillere düşmüş gözüküyor.

Bilinirliğine örnek olarak, Debreli Hasan zamanında yaşayan Ömer Seyfettin'in Beynamaz adlı hikâyesindeki şu cümleyi gösterebiliriz:

"Bir sabah Gâvur Ali ağılının dış kapısına serdiği kara kebeğe yan gelmiş, kavalıyla, askerde öğrendiği Drama köprüsünden gece mi geçtin Debreli Hasan türküsünü çalıyordu."

Debreli'nin öyküsü dağlarda bitmemiş.
Padişah tarafından bağışlanmış, Mübadele sırasında Türkiye'ye göçmüş.

Şu Kadın

◆ Erhan Çamurcu

Tarla tapan, kap kacak;
Çocuğa kim bakacak?
Kaynana darılacak,
Görümce kırılacak.
Misafir dağılacak,
İnekler sağılacak.
Elbiseler yunacak,
Ne vakit uyunacak.
Hamur da yoğrulacak,
Ne var ki yorulacak?

Lazımlı şey şu kadın,
Ondadır her muradın.

Bir sırtta bir karnında,
Taşır canı burnunda.
Yazın tarla tevekta,
Kışın köşe bucakta.
Taşır dağdan odunu,
Sağar tamın sütünü.
Besler dokuz boğazı,
Kendisi yer en azı.
Yese onca köteği,
Ayrı tutmaz döşeği.

Esaslı şey şu kadın,
Ondadır her muradın.

Ayağının altı cennet,
Övülmüş ayet ayet.
Erkeğin yarısıdır,
Gönlünün yarasıdır.
Yanı başında durur,
Seni senden yeğ görür.
Bıkmaz, toplar ardını;
Alır bütün derdini.
Ağuyu bala katar,
Ömrünü sana adar.

Mübarek şey şu kadın,
Ondadır her muradın.

Kuşanış

◆ Yılmaz Yetiş

Sarp kayaya cılgadan aşk atımı sürmüşüm
Kuşanmaz denen dağı kalbimi götürmüşüm
Şimdi şafakta bizi kızıl bir kurşun bekler
Ölsek Allah'ı Ekber, dönsek Allah'ı Ekber

Toy kurun; her avuçta dallanıp dökmez kına
Yaşmağında gamzedir, gelse ecel yakına

Diş bilesin dağ ve taş celepler homurdansın
“Ben” gibi desin toprak: “balçık ve çamurdan-
sın”

Sırtlayamaz Kocadüz çıvgını bize yükler
Yansak Allah'ı Ekber yunsak Allah'ı Ekber

Rahman Suresi kazsa mutmain mevzimizi
Namluya dille sürsek İnşirah mermimizi

Dur çekilir; kalk, davran asil bir hizadasın
Ayan beyan gören Hak; kıyamda rızadasın
Yıldızlı bin fecirde nurluca kandil leşker
Tütsek Allah'ı Ekber sönsek Allah'ı Ekber

Yalnızlık ve yarımlik nöbetçi fikrimizde
Yola düşmüş bir çift göz, bir koku zikrimizde

İşitsin ki titresin tanyeri ahımızı
Yavuz ve Fatih saysın asırlar şahımızı
Küflü mü ağıllarda külünkler ve tüfekler
Dünsek Allah'ı Ekber, kinsek Allah'ı Ekber

Kovanlarla örülmüş baruttan kıyafette
Bayram da bir mahşer de yâr da bir kıyamet de

Türkistan'da Ölüm Var

◆ Ahmet Kurnaz

Türkistan da ocaklar, tütmüyor buram buram
Gülmek haramdır bize, yemek içmek hep haram
Gardaşın çığılıkları benim kapanmaz yaram
Çin köpeği kudurmuş, zulüm var Türkistan'da,
İşkenceler, feryatlar, ölüm var Türkistan'da

Bizden medet umuyor, haber saldı Türkistan
Gardaşı umursamaz, yalnız kaldı Türkistan
Yüreğinden vuruldu, yara aldı Türkistan
Çin köpeği kudurmuş, zulüm var Türkistan'da,
İşkenceler, feryatlar, ölüm var Türkistan'da.

Hani gardaşlık tama, er sözünden cayılmaz
Öldü mü Türk Dünyası, neden hâlâ ayılmaz
Orda ölen Türk diye, insandan mı sayılmaz
Çin köpeği kudurmuş, zulüm var Türkistan'da,
İşkenceler, feryatlar, ölüm var Türkistan'da.

Türk yurdunda acı var Türk yurdunda hep keder
Uygur Türkü perişan, Uygur Türkü derbeder
Albayrak nerde diye, Gökbayrak feryat eder
Çin köpeği kudurmuş, zulüm var Türkistan'da,
İşkenceler, feryatlar, ölüm var Türkistan'da.

Kana susamış kana, kan içiyor köpekler
Türk diye beşiğinde kurşunlanır bebekler
Soydaşlarım bir Kürşat, kırk tane çeri bekler
Çin köpeği kudurmuş, zulüm var Türkistan'da,
İşkenceler, feryatlar, ölüm var Türkistan'da.

Gökbayrak kan ağlarken, Albayrak uyanmıyor
Uygur'un feryadına, yürekler dayanmıyor
Ama bizim beylerin, içleri hiç yanmıyor
Çin köpeği kudurmuş, zulüm var Türkistan'da,
İşkenceler, feryatlar, ölüm var Türkistan'da.

Her şiir kitabı şiir ağacının bir dalı her şiir de o dalın yaprakları gibidir. Her yıl binlerce şiir kitabı çıkar ama binlerce basılan şiir kitabının ne yazık ki binlerce okuyucusu olmaz.

Bu yüzden de yayınevleri şiir kitabına buz gibi bakar, katıldığı kitap fuarlarında şiir için ayrı bir bölüm açmaz. Şiir kitabı var mı diye sorduğunuzda da “olması lazımdı” diyerek kitabı aramaya başlar.

Bundan dolayı şiir okuru kitaba ulaşmakta zorlanır, bundan dolayı da şairlerin çoğu kitaplarını ayrı bir masrafı göze alarak kitabını gönderir. Gönderdiği kişi de büyük bir ihtimalle sosyal medyada kitabın kendisine ulaştığını belgelemek için kapağını ya da kendisine imzalı sayfanın fotoğrafını çekerek paylaşır ve kitabın işini bitirir.

Bu vefasızlığa ortak olmamak için bana gönderilen okuduğum halde değerlendiremediğim kitaplara en azından değinip geçmek istedim. Hani “evde kalan kızın kaygısı emmioğluna düşer” derler ya keşke bu işleri kendine vazife eden bir arkadaşımız olsaydı da her kitap için daha oylumlu yazılar yazsaydı.

Bazı şairler vardır adı anıldıkça göğsü kabarır, bazıları da adı anıldığında içinde gizlenecek bir yer arar işte böyle bir şairin kitabında bize dokunan şiirlere sadece değinip geçeceğim.

Hüseyin Sönmezler, günümüzün Ferhat'ı bir şair. Bir yandan Kahramanmaraş'tan Gaziantep'e yüz kilometrelik bir tünel kazarak Gaziantep'i suyla buluşturmak için son külünk darbelerini indirirken bir yandan da gönlünde şiire özel bir alan açarak yaklaşık yirmi yıl önce çıkarmış olduğu *Yağmur Öncesi* şiir kitabından sonra *Rosinha Hiç Dinmedi Yağmur* ile adeta işinin gücünün su olduğu hatırlatıcısına vaktimize konuk oldu.¹

*Bu sabah, yaşadığım kadar gerçetsin sular da
Hislenir nisan çilgınlığı nehir
Rosinha, muhayyel gözleri suların
Sen ki taşkınlardan sonra hatırlarsın
Bu sabah bilmediğim kadar uzaktasın.(s.28)*

*Sen yoksun ya
Mehtap ölgün, bulutlar kara
Sanki gözyaşı yağmur
Dökülürken sokaklara (s.4)*

Hece şiirinin öksüz çocuk gibi boynunu bük-

tüğü, edebiyat dergilerinde eşikte durmasına bile müsaade edilmeyen tabiri caizse “gerici”, “yobaz” şiir gibi ya da malum zihniyet sözü yumuşatarak şöyle söyler: “Hece şiirinin zamanı geçmiştir, artık modern şiir vardır. Hece şiiri günümüze hitap etmiyor” gibi bir sürü bahaneler üreterek şiir evine sadece bir kapıdan girileceğinin cangamasını yapıp dura dursun. Şiir yazıldığı müddetçe horlansa da, görmezlikten gelinse de hece şiiri var olacaktır.

Yaşar Özden 1951 doğumlu bir şair. Bu güne kadar çeşitli gazete ve dergilerde şiirleri yayınlansa da ilk defa bir şiir kitabı ile okurunun karşısına çıkmasının nedenlerinden birisi de gerek hece şiirinin üvey evlat muamelesi görmesi gerekse ilgi görme-yeceği düşüncesiyle kitap çıkarmayı öteleyen bir şair olduğuna inanıyorum.

Yaşar Özden Bey, aynı zamanda kitabına² isim olan bir şiirinde:

*Garip bir şairim garip arzum var
Karnın hep tok ise okuma beni
Yetimi mazlumu sevecek kadar
Vicdanın yok ise okuma beni (s. 21)*

*Bendeki duyguyu taşımaz dere
Götürür sevdanı yanlış yerlere
Yandığım üzülmedim bir kere
Ah eyledim yanıldığım derde ben (s. 62)*

*Sinemin dağında kül yığın yığın
Kerem de Aslı'ya burada yandı
Gözyaşımdan damla düştü nehre
Deniz buharlandı dere de yandı (s. 135)*

Yaşar Özden, hece şiirini kusursuz kullanan şairler arasına katarak bize de hakkını teslim etmek düşünüyor.

Hece sularında kulaç vuran bir başka şair Recep Şen'in şiirleriyle sözümüzü sürdürelim.

Recep Şen de ilk kitabı ile şiir okuyucusunu selamlıyor. Muhtemelen kendi içine yazdığı şiirleri başkalarıyla paylaşmakta geç kaldığının farkına varmış olmalı ki elli yaşına merdiven dayadığında *Şiirlerde Bul Beni* ile hece şiirinin vadilerinde gezinmeye başlar.

Yazdığı şiirlerle nereye ulaşır, kimin kalbine dokunur, kim onun şiirlerinden aldığı ilhamla yeni şiirler yazmaya başlar orasını bilmeyiz. İlk kitap ilk göz ağrısı çocuk gibidir. Recep Şen şimdilerde bu

¹ Hüseyin Sönmezler, *Rosinha Hiç Dinmedi Yağmur*, Seren-cam Yayınları, Gaziantep 2019.

² Yaşar Özden, *Okuma Beni*, Turay Yayınları, İstanbul 2019.

heyecanı yaşıyor.³

*Kızıl renge boyanır gün batımında sema,
Kıpkızıl olur deniz, uzaktan eder nida.
Dağlar sevda renginde, figan eder esen yel,
Kaybolur kızılılıkta, uzaktan sallanan el.
Ah bu yaz akşamları, geceye kapı açar,
Vedasız çekip giden günler maziye kaçar.
Efkârıyla ölçülür gecelerin kıymeti,
Denizin şarkısında, uzakların hasreti.
Sancı girer bağrına, bıçak gibi saplanır,
Gurbette geçen günler, ah nasıl hesaplanır? (s. 17)*

*Karanlıkta kör kuyular
Sarp yollarda dar pusular
Boylar beni derin sular
Söyle nasıl geçeyim ben? (s. 27)*

*Şikâyet etmez dertten, derd-i aşka düşenler
Aşkın dükkânından gam, alanı sen bilmezsin.(s.
38)*

Bu kitap Recep Şen'in ilk göz ağrısı. Ağrısı daim olsun inşallah.

Paul Valery'nin "Aslan yediği ve sindirdiği konulardan oluşur." sözünü, merhum Prof. Dr. Mehmet Kaplan "Arslan yediğinden mürekkeptir" şeklinde çevirerek muhtemelen şöyle demek istemiştir. Şair/yazar okuduklarından mürekkeptir.

Gökân Öztürk *Ve Yağmur Yağacak* kitabının epigraf, Abdurrahim Karakoç ağabeyin şiir ile ilgili şu düşünceleri ile kitabın içine buyur ediyor: "Temiz ve ahlaklı şiir, çarpıcı ve hatırdaki kalıcı şiir, okuyucunun içinde kendini bulacağı şiir has şiirdir, şerefli şiirdir..." Allah sana rahmetiyle muamele eylesin ağabey. Aynı zamanda taşlama ve hiciv üstadı olan Abdurrahim ağabey, sözünün sonundaki üç noktanın içinde de "bir de şerefsiz şiir vardır" demeye getiriyor.

Kitabın sayfalarını karıştırmaya başlıyorum. Baştan, ortadan, sondan sonra tekrar bir daha karıştırıyorum ki görelim bakalım gerçekten "Arslan yediğinden mürekkeptir" sözünün içini ne kadar dolduruyor şiirleriyle Gökân Öztürk.⁴

Kitapta kendisiyle ilgili kısacıkta olsa bir bilgi yok hem adı hem şiirleri ile ilk defa karşılaşıyorum.

İlk şiirinden bir kaç dörtlülük okuduktan devamını okumaya karar veriyorum.

*Aman dedim, bilir misin amanı
Hiç eksilmez şu dağların dumanı
Uzak değil kavuşmanın zamanı
Bize düşmez... O'na düşer görürsün! (s. 5)*

*Semâya uçurduğum şiirlerim sanadır
Bozulmamış bir aşkın en güzel hecesiyim
Âşk denilen güzellik cananadır canadır
Beklediğin her yere ismini karalarım
Çözülmeyen vuslatın en son bilmecesiyim
Hele bir gölgen düşsün kapımı aralarım (s.13)*

Hece şiirini bilmeyenlerin serbest şiir gibi okuduğu bu şiir aslında hecenin 14lü ölçüsü ile yazılmış ve benim adına serbest hece dediğim bir şiir. İşin doğrusu benden başka şairlerin de hecede böyle yenilik aramalarını hece şiiri için önemli buluyorum.

*Bir bahçesin menekşeyle, ıtırta
Vuslak uzak sanıyorsun, hatırla
Kefenimi dilim dilim satırla
Biçtim biçtim, bulamadım yâr seni! (s. 35)*

*Bir yağmura kaldım, bir fırtınaya
Kar yağınca dona dona gelmişim
Şu derdimi döktüm Nil'e Tuna'ya
Biraz olsun cana cana gelmişim (s. 43)*

Gökân Öztürk, ilk defa bir kitapla şiir okurunun önüne çıkmadan önce Abdurrahim Karakoç ağabeyin o sözlerini kulağına küpe ediyor ve hece şiirini kusursuz kullanıyor. Öztürk'ün kitabını tekrar okumak üzere bir kenara bırakıyorum.

Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri: "Harabat ehlini hor görme zâkir / Defineye malik viraneler vardır" demiş ne güzel de güzel söylemiş.

Aslında Gökân bahsini katacaktım ama şiir beni bırakmıyor.

*Yerden göge saldım maruzatımı
Peşinden koşturdum gönül atımı
Değiştirmek üzre kara bahtımı
Beş kıtaya hücum eder saçlarım (s.71)*

Ben şimdi sana ne diyeyim Gökân? Şiirinin arkasına gizlenerek nice şiirler yaz. Madem Abdurrahim Karakoç ağabey'in izinden yürüyorsun, onun gibi dik duruşu ve mütevaziliği sürdür.

Bu zaman ırmağında nice seller gelip geçti, gereye sadece kumlar kaldı...

3 Recep Şen, *Şiirlerde Bul Beni*, Kırmızı Çatı Yayınları, Ankara 2018.

4 Gökân Öztürk, *Ve Yağmurlar Yağacak*, Ceylan Ofset, Samsun 2019.

Aldandık!

◆ Ahmet Arslan

Ömrümüzü yele verdik,
Ele aldandık aldandık!
Kazançları sele verdik
Göle aldandık aldandık!

Serin sularına daldık,
Soluksuz, nefessiz kaldık,
Bizi boğmayacak sandık,
Göle aldandık aldandık!

Çilelere ömür verdik,
Nefsimizi yere serdik,
Hayatta bir serap gördük,
Çöle aldandık aldandık!

Alışıp, tutuşup yandık,
Yağan yağmurlara kandık,
Üşümez, donmayız sandık,
Çula aldandık aldandık!

Arslan Ahmet; eller gibi,
Ezgili o diller gibi,
Sevdalı bülbüller gibi,
Güle aldandık aldandık!

Diyorsun

◆ Ali Rıza Kaşıkçı

Gözlerin konuşur gibi benimle,
Bakışım Mecnun'u yıkar, diyorsun.
Yaşarken yüzleştim mahşer günümle,
Aklından Leyla'yı çıkar, diyorsun.

Sevmekle yanarmış garibin başı,
Zehirle pişermiş yürekte aş.ı.
Şirinin hasreti delerek taşı,
Ferhat'ın gönlüne akar, diyorsun.

Kanıyor ciğerim onmaz ezeli,
Derdimden döküyor bağlar gazeli.
Aslı dedikleri dünya güzeli,
Aşk'ı Kerem'i de yakar, diyorsun

Ateşin rengine ela dediler,
Yâdına verilir selâ dediler,
Zülfünün teline bela dediler,
Rıza'yı günaha sokar, diyorsun.

Zincirleme

◆Metin Özarıan

Bekir Kılıç'a

*Dilimde ezberdir ahd ü peymanım
En katı yanımdır en zayıf yanımdır
En geniş zamanım daracık anım
Kessem bileğimi akmaz ki kanım
Kıvrılırım kıvrım kıvrım içime*

*Kıvrılırım kıvrım kıvrım içime
İçimde girerim türlü biçime
Engelleri yüklemişim göçüme
Kervanım gurbeti dolanır durur*

*Kervanım gurbeti dolanır durur
Devranım firkate dayanır yürür
Saatim en olmaz anlarda vurur
Anların anını andan süzerim*

*Anların anını andan süzerim
Aşk ile bîpervâ üryân gezerim
Gönül kitabımı kendim yazarım
Henüz koymamışım en son noktayı*

*Henüz koymamışım en son noktayı
Çatlamadan gençliğimin ak tayı
Elbet gelecektir vuslat vakt ayı
O güne dek sürsün bu serencamım
Dilimde ezberdir ahd ü peymanım...*